

สรุปลงสาระสำคัญจากโครงการพัฒนาอาจารย์พยาบาลในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
(simulation based learning) วันที่ 16-17 มิถุนายน 2564

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

อาจารย์เจตินภา แสงสว่าง

ภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง

1. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป้าหมายการเรียนรู้เป็นการแสดงสมรรถนะแบบ โดยรวมตามระดับความรู้ของผู้เรียน วัตถุประสงค์เป็นแนวทางให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้ และ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน และครอบคลุมองค์ประกอบทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

2. ออกแบบสถานการณ์ สถานการณ์ต้องเหมือนจริงมากที่สุดทั้งผู้ป่วย อุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม

3. กำหนดบทบาทของผู้อยู่ในสถานการณ์ ได้แก่แพทย์ ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย

4. กำหนดรายการอุปกรณ์ที่ใช้ รายการอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละสถานการณ์ผู้สอนต้องกำหนด

5. วิพากษ์ scenario โดยให้อาจารย์พยาบาลตรวจสอบความเสมือนจริงและความสมบูรณ์ของ สถานการณ์ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง

Prebrief ปฐมนิเทศ ชี้แจงรายละเอียด

Scenario ปฏิบัติในสถานการณ์

Debriefing วิเคราะห์ ความคิด ความรู้สึก และกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในสถานการณ์ โดยมีการใช้คำถาม ปลายเปิดเชื่อมโยงและเน้นที่ทักษะการคิดวิเคราะห์และสรุปผลการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

การนำความรู้จากการสรุปลงสาระสำคัญโครงการพัฒนาอาจารย์พยาบาลในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ไปประยุกต์ใช้

นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 53 บรรจุโดยนำความรู้ในเรื่องดังกล่าวไป จัดทำ scenario 26 เรื่อง สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 และมีการนำกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงใช้ทดแทนการฝึกปฏิบัติจริงใน โรงพยาบาลเป็นเวลา 6 สัปดาห์

หลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์: มคอ.4 วิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 53

วัตถุประสงค์ของการพัฒนา / ปรับปรุง	ข้อมูล/หลักฐานหรือเหตุผลในการพัฒนา/ปรับปรุง	วิธีการพัฒนา / ปรับปรุง	ผู้รับผิดชอบ
<p>๖. เพื่อให้นักศึกษามีทักษะการพยาบาลระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอดและการวางแผนครอบครัว</p>	<p>๖. ประเทศไทยประสบปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเปลี่ยนการเรียนการสอนภาคปฏิบัติจากการฝึกปฏิบัติในโรงพยาบาลเปลี่ยนมาเป็นการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง (SBL : Simulation Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่เลียนแบบความเป็นจริงซึ่งพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การคิด วิเคราะห์ญาณ ตลอดจนการตัดสินใจทางคลินิก</p>	<p>๖.๑ ชี้แจงทำความเข้าใจเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนด้วย SBL กับอาจารย์ภายในภาควิชาฯ ๖.๒ ออกแบบโจทย์สถานการณ์ (Scenario/ Simulated Clinical Experience) โดยเน้นให้ใช้ข้อมูลจากกรณีศึกษาผู้ป่วยจริงมาเป็นฐานในการออกแบบสถานการณ์ ๖.๓ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงแก้ไขโจทย์สถานการณ์ (Scenario) กับอาจารย์ภายในภาควิชาฯ ๖.๔ อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัตินำโจทย์สถานการณ์ (Scenario) ไปใช้สอนจริงในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด และการวางแผนครอบครัว</p>	<p>อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์</p>

ตัวอย่าง scenario ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

Scenario Template 1

ข้อมูลทั่วไป
ชื่อเรื่อง การรับไหมผู้คลอด
ภาควิชา การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์
ผู้เรียน นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ ๔
ผู้พัฒนาบท
เป้าหมายการเรียนรู้
สามารถการประเมินภาวะสุขภาพและการคัดกรองภาวะเสี่ยงและส่งต่อในระบับใหม่ได้ถูกต้อง
วัตถุประสงค์
1. สามารถซักประวัติได้ถูกต้อง
2. สามารถตรวจร่างกายทั่วไป/ตรวจครรภ์ได้ถูกต้อง
3. สามารถระบุภาวะสุขภาพและการคัดกรองภาวะเสี่ยงได้ถูกต้อง
ระยะเวลา
ระยะเวลาดำเนินสถานการณ์จำลอง 10 นาที
ระยะเวลา debrief 15 นาที
บทบาทผู้ช่วยในสถานการณ์จำลอง
พยาบาลห้องคลอด
บทบาทผู้เรียนในสถานการณ์จำลอง
พยาบาลห้องคลอด

Scenario Template 1

ข้อมูลทั่วไป
ชื่อเรื่อง การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์รายเก่า
ภาควิชา การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์
ผู้เรียน นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ ๔
ผู้พัฒนาบท
เป้าหมายการเรียนรู้
ผู้เรียนสามารถให้การพยาบาลหญิงตั้งครรภ์รายเก่าได้ถูกต้อง
วัตถุประสงค์
1. สามารถซักประวัติหาความเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์รายเก่าและให้คำแนะนำได้ถูกต้อง
2. สามารถตรวจร่างกายทั่วไปและตรวจครรภ์หญิงตั้งครรภ์รายเก่าได้ถูกต้อง
3. สามารถให้คำแนะนำเพื่อบรรเทาอาการไม่สุขสบายของหญิงตั้งครรภ์รายเก่าได้ถูกต้อง
4. สามารถลงบันทึกในสมุดฝากครรภ์ได้ถูกต้อง
ระยะเวลา
ระยะเวลาดำเนินสถานการณ์จำลอง 30 นาที
ระยะเวลา debrief 30 นาที
บทบาทผู้ช่วยในสถานการณ์จำลอง
พยาบาลแผนกฝากครรภ์
บทบาทผู้เรียนในสถานการณ์จำลอง
พยาบาลแผนกฝากครรภ์

ชี้แจงรายวิชาการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 โดยใช้ Simulation Based Learning ทดแทนการฝึกภาคปฏิบัติบนโรงพยาบาล โดยอาจารย์เจ็ดนภา แสงสว่าง ภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

กิจกรรมในแต่ละแผนก

- แผนกฝากครรภ์ + แผนกวางแผนครอบครัว

1 Pre-conference + Post-conference

2 รายงานการพยาบาล ๒ ฉบับ (รายใหม่และรายเก่าอย่างละ ๑ ฉบับ)

3 รายงานการนำเสนอขอทุนวิจัยหรือขอทุนทางวิชาการสูติ ๑ ฉบับ

4 สอนสูติศึกษา 1 ครั้ง

5 ซักประวัติ ตรวจร่างกายและตรวจครรภ์หญิงตั้งครรภ์รายใหม่ อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

6 ซักประวัติ ตรวจร่างกายและตรวจครรภ์หญิงตั้งครรภ์รายเก่า อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

7 รายงานการวางแผนครอบครัว 1 ฉบับ (อาจารย์ประจำกลุ่มสามารถมอบหมายโจทย์การวางแผนครอบครัวให้ นศ.ฝึกปฏิบัติและนำไปทำรายงานการพยาบาลได้เลย)

กิจกรรมในแต่ละแผนก

- แผนกห้องคลอด

1 Pre-conference + Post-conference

2 รายงานการพยาบาล 1 ฉบับ

3 รับใหม่ผู้คลอด อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

4 ฝึกลคลอด อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

5 ทำคลอดปกติ อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

6 เตรียมเครื่องมือและช่วยเหลือการคลอด อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

7 ดูแลมารดาในระยะ ๒ ชั่วโมงแรกหลังคลอด อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

8 ดูแลทารกแรกเกิดทันทีและในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด อย่างน้อย 1 ราย (scenario simulation)

กิจกรรมในแต่ละแผนก

- แผนกหลังคลอด

1 Pre-conference + Post-conference

2 ให้การพยาบาลหญิงหลังคลอด 1 ราย (scenario simulation)

3 สอนสุขศึกษา 1 ครั้ง

4 รายงานการพยาบาลหลังคลอด 1 ฉบับ